ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΕΙΣΑΓΓΕΛΕΑ GERHARD REISCHL της 2ας Μαρτίου 1978 *

Κύριε Πρόεδρε,
Κύριοι δικαστές,

Αμφότεροι οι αιτούντες στην κύρια δίκη, γερμανοί υπήκοοι που γεννήθηκαν το 1965 και το 1967, μετά το διαζύγιο των γονέων τους και μετά τη σύναψη του νέου γάμου της μητέρας τους με Βέλγο υπήκοο, μετακόμισαν στο Βέλγιο στην κατοικία της μητέρας τους και του πατριού τους. Δεδομένου ότι ο τελευταίος εργάζεται στο Βέλγιο από την 1η Αυγούστου 1972, λαμβάνει οικογενειακά επιδόματα, μεταξύ των οποίων επιδόματα για εξαρτώμενα τέκνα σύμφωνα με τη βελγική νομοθεσία. Στην αρχή, το επίδομα αυτό ανερχόταν σε 845,25 βελγικά φράγκα (BFR) για το πρώτο τέκνο και σε 1 168,75 βελγικά φράγκα για το δεύτερο· εν συνεχεία — μέχρι τον Αύγουστο του 1977 — τα ποσά αυτά αυξήθηκαν σε 3 599,50 βελγικά φράγκα για το πρώτο τέκνο και σε 5 185 βελγικά φράγκα για το δεύτερο.

Μετά το θάνατο του φυσικού τους πατέρα — στις 11 Ιανουαρίου 1974 — το LANDESVERSICHERUNGSANSTALT RHEINPROVINZ (περιφερειακός ασφαλιστικός φορέας της περιοχής της Ρηνανίας) αναγνώρισε επίσης ότι τα δύο τέκνα δικαιούνταν ορφανικής σύνταξης σύμφωνα με τον «REICHSVERSICHERUNGSORDNUNG» (Κώδικας κοινωνικής ασφαλίσεως του REICH), λαμβανομένων υπόψη των ασφαλιστικών περιόδων που συμπληρώθηκαν από τον αποθανόντα πατέρα τους. Η ορφανική αυτή σύνταξη ανερχόταν στην αρχή για κάθε τέκνο σε 197,20 γερμανικά μάρκα μηνιαίως και, από τον Ιούλιο 1975, σε 219,10 γερμανικά μάρκα. Εν τούτοις, το δικαίωμα αυτό ανεστάλη λόγω της καταβολής βελγικού επιδόματος για εξαρτώμενα τέκνα.

Σχετικά το LANDESVERSICHERUNGSANSTALT επικαλέστηκε το άρθρο 79, παράγραφος 3, του κανονισμού 1408/71, περί της εφαρμογής των συστημάτων κοινωνικής ασφαλίσεως στους μισθωτούς και στις οικογένειές τους που διακινούνται εντός της Κοινότητας (ΕΕ ειδ. έκδ. 05/001, σ. 78). Το άρθρο αυτό ορίζει ότι το δικαίωμα παροχών που οφείλονται δυνάμει του άρθρου 77 (οικογενειακά επιδόματα που προβλέπονται για τους κανονικούς συνταξιούχους και τους δικαιούχους συντάξεως γήρατος ή αναπηρίας, καθώς και οι προσαυξήσεις ή τα συμπληρώματα των αυξήσεων αυτών που προβλέπονται για τα τέκνα των εν λόγω δικαιούχων) και δυνάμει του άρθρου 78 (οικογενειακά επιδόματα, συμπληρωματικά ή ειδικά επιδόματα που προβλέπονται για τα ορφανά καθώς και τις συντάξεις ορφανών) αναστέλλεται, αν τα τέκνα δικαιούνται οικογενειακών παροχών ή επιδομάτων κατά τη νομοθεσία κράτους μέλους, λόγω ασκήσεως επαγγελματικής δραστηριότητας. Στην περίπτωση αυτή οι ενδιαφερόμενοι θεωρούνται σαν μέλη της οικογενείας εργαζομένων.

* Γλώσσα του πρωτοτύπου: η γερμανική.

Κατά της αποφάσεως αναστολής, τα δύο ενδιαφερόμενα τέκνα, εκπροσωπούμενα από τη μητέρα τους, προσέφυγαν πρώτα ενώπιον του SOZIALGERICHT του DÜSSELDORF. Επειδή απορρίφθηκε η προσφυγή τους, άσκησαν έφεση ενώπιον του LANDESSOZIALGERICHT του Κρατιδίου της Βόρειας Ρηνανίας-Βεστφαλίας.

Με διάταξη της 1ης Σεπτεμβρίου 1977, το Δικαστήριο αυτό ανέστειλε τη διαδικασία και υπέβαλε στο Ευρωπαϊκό Δικαστήριο, κατ' εφαρμογή του άρθρου 177 της Συνθήκης ΕΟΚ, τα δύο ακόλουθα προδικαστικά ερωτήματα:

1) Όταν ορφανό εγκαθίσταται στο Βέλγιο, λόγω τελέσεως νέου γάμου της μητέρας, η οποία δικαιούται στη Γερμανία οικογενειακού επιδόματος εξαρτώμενων τέκνων για το τέκνο αυτό, παράλληλα με τη σύνταξη ορφανού, σύμφωνα με τον BUNDESKINDERGELDGESETZ (ομοσπονδιακό νόμο περί επιδομάτων για εξαρτώμενα τέκνα) και όταν ο πατριός λαμβάνει από την CAISSE DE COMPENSATION POUR ALLOCATIONS FAMILIALES DE LA RÉGION LIÉGEOISE οικογενειακά επιδόματα για το τέκνο αυτό, αναστέλλεται το δικαίωμα προς γερμανική σύνταξη ορφανών οφειλόμενη δυνάμει του άρθρου 1267 του REICHVERSICHERUNGSORDNUNG (Κώδικας κοινωνικής ασφαλίσεως του REICH), λαμβανομένων υπόψη των διατάξεων του άρθρου 79, παράγραφος 3, του κανονισμού 1408/71:

α) εν όλω ή

β) μόνο κατά το μέρος που η γερμανική σύνταξη ορφανού συν τα βέλγικα οικογενειακά επιδόματα υπερβαίνουν το ποσό της γερμανικής ορφανικής συντάξεως και του γερμανικού επιδόματος εξαρτημένου τέκνου βάσει του BUNDESKINDERGELDGESETZ;

2) Ή πρέπει το άρθρο 79, παράγραφος 3, του κανονισμού 1408/71, να ερμηνευτεί υπό την έννοια ότι τα δικαιώματα προς παροχές που γεννώνται δυνάμει των άρθρων 77, 78 και 79, παράγραφος 2, του κανονισμού 1408/71, πρέπει να αναστέλλονται, για να αποφεύγεται ο διπλασιασμός των παροχών, μόνο αν δικαιώματα της ίδιας φύσεως χορηγούνται σε άλλο κράτος μέλος; Ήτοι, αν πρόκειται περί ορφανικής συντάξεως που αξιώνεται από ασφαλιστικούς οργανισμούς δύο κρατών μελών, το δικαίωμα προς παροχή αναστέλλεται για μια από τις δύο ορφανικές συντάξεις και, αν πρόκειται για επίδομα εξαρτώμενου τέκνου που αξιώνεται στα δύο κράτη μέλη, το δικαίωμα προς τη μια ή την άλλη από τις παροχές εξαρτημένων τέκνων αναστέλλεται — ενώ δικαιώματα προς παροχές διαφορετικής φύσεως αξιώνονται σε δύο κράτη μέλη (π.χ. αφενός επίδομα εξαρτώμενου τέκνου και αφετέρου ορφανική σύνταξη) δεν καλύπτονται από το άρθρο 79, παράγραφος 3;

Η γνώμη μου για τα ερωτήματα αυτά έχει ως εξής:

1. Από όσα εκτέθηκαν ενώπιόν μας, φαίνεται ότι ο φυσικός πατέρας των αιτούντων της κύριας δίκης, με το θάνατο του οποίου γεννήθηκε το δικαίωμα γερμανικής ορφανικής συντάξεως λόγω της νομικής καταστάσεώς του ως ασφαλισμένου, εργάστηκε αποκλειστικά στην Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας και επομένως δεν ήταν διακινούμενος εργαζόμενος εντός της Κοινότητας. Ομοίως, ο βέλγος πατριός, που λαμβάνει στο Βέλγιο επίδομα εξαρτώμενου τέκνου λόγω αμειβόμενης δραστηριότητάς

του, έχει συμπληρώσει περιόδους απασχολήσεως μόνο στο Βέλγιο και δεν είναι επίσης διακινούμενος εργαζόμενος. Η νομοθεσία των δύο κρατών μελών έτυχε εφαρμογής στους αιτούντες της κύριας δίκης ή μάλλον, όσον αφορά το βελγικό επίδομα εξαρτώμενου τέκνου, σε σχέση με τους αιτούντες, μόνο διότι η μητέρα τους, η οποία ουδέποτε είχε εργαστεί και ούτε είχε πρόθεση να ασκήσει επαγγελματική δραστηριότητα στο Βέλγιο, μετακόμισε στη χώρα αυτή για να συγκατοικήσει με το δεύτερο σύζυγό της. Υπό τις περιστάσεις αυτές — όπως έχει δικαίως υπογραμμίσει η Επιτροπή — πρέπει πρώτα να εξεταστεί το ζήτημα αν το δικαίωμα συντάξεως των αιτούντων, στο οποίο πρέπει να έχει εφαρμογή το άρθρο 79, παράγραφος 3, του κανονισμού 1408/71, εμπίπτει στο προσωπικό πεδίο εφαρμογής του κανονισμού αυτού.

Στην πραγματικότητα, υπάρχουν σχετικώς ισχυροί λόγοι και αμφιβολίες, καθόσον η σώρευση της γερμανικής ορφανικής συντάξεως και του βελγικού επιδόματος εξαρτώμενου τέκνου δεν έχει προδήλως καμιά σχέση με την ελεύθερη κυκλοφορία των εργαζομένων εντός της Κοινότητας· τα προβλήματα συντονισμού που ανακύπτουν εν προκειμένω δεν απορρέουν — όπως προκύπτει σαφώς — από την άσκηση της ελεύθερης κυκλοφορίας κατά την έννοια της Συνθήκης.

Σ' αυτό θα μπορούσε πράγματι να αντιταχτεί ότι, ήδη από την προηγούμενη νομολογία σε ολόκληρη σειρά υποθέσεων — η Επιτροπή τις παρέθεσε κατά τη διάρκεια της προφορικής διαδικασίας — οι διατάξεις του κανονισμού 3/58, ο οποίος προηγήθηκε του κανονισμού 1408/71, έχουν ερμηνευτεί πολύ ευρέως όσον αφορά το προσωπικό πεδίο εφαρμογής. Στην περίπτωση ασφαλίσεως ατυχήματος, επρόκειτο περί υποθέσεων όπου η σωματική βλάβη που είχε επέλθει σε άλλο κράτος μέλος δεν συνδεόταν με την επαγγελματική απασχόληση και όπου η άσκηση επαγγελματικής δραστηριότητας δεν συνεπαγόταν μεταβολή της κατοικίας και, σε σχέση με την ασφάλιση ασθένειας, όπου οι επιζώντες μετέφεραν την κατοικία τους ή διέμεναν προσωρινά σε άλλο κράτος μέλος. Για λεπτομέρειες, παραπέμπω στις αποφάσεις που εκδόθηκαν στις υποθέσεις 75/63, M. K. H. UNGER, σύζυγος R. HOEKSTRA κατά BEDRIJFSVERENIGING VOOR DETAILHANDEL EN AMBACHTEN, απόφαση της 19ης Μαρτίου 1964, τόμ. 1964, σ. 346· 31/64, CAISSE COMMUNALE D'ASSURANCES (LA PREVOYANCE SOCIALE) κατά H. W. BERTHOLET, απόφαση της 11ης Μαρτίου 1965, τόμος 1965, σ. 111· 44/65 HESSISCHE KNAPPSCHAFT κατά SINGER, απόφαση της 9ης Δεκεμβρίου 1965, τόμος 1965, σ. 1291· 61/65, G. VAASEN-GOEBBELS κατά DIRECTION DU BEAMTENFONDS VOOR HET MIJNBEDRIJF, απόφαση της 30ής Ιουνίου 1966, τόμ. 1966, σ. 377 και 27/69, CAISSE DE MALADIE DES CFL «ENTR'AIDE MEDICALE» και SOCIÉTÉ NATIONALE DES CHEMINS DE FER LUXEMBOURGEOIS κατά COMPAGNIE BELGE D'ASSURANCES GÉNÉRALES SUR LA VIE ET CONTRE LES ACCIDENTS, απόφαση της 12ης Νοεμβρίου 1969, τόμος 1969, σ. 405.

Εξάλλου, θα μπορούσε επίσης να παρατηρηθεί ότι, σύμφωνα με τη γενική διάταξη του άρθρου 2, παράγραφος 1, τη σχετική με το προσωπικό πεδίο εφαρμογής του κανονισμού 1408/71, ο κανονισμός αυτός έχει εξίσου εφαρμογή στους εργαζομένους που υπάγονται ή έχουν υπαχθεί στη νομοθεσία κράτους μέλους. Περαιτέρω, το άρθρο 78, παράγραφος 2, ομιλεί για παροχές ορφανού αποβιώσαντος εργαζομένου, ο οποίος είχε υπαχθεί στη νομοθεσία ενός και μόνου κράτους μέλους.

Εν τούτοις, έχω την εντύπωση ότι οι αμφιβολίες στις οποίες αναφέρθηκα προηγουμένως δεν μπορούν να εξαλειφθούν εντελώς κατ' αυτό τον τρόπο.

Όσον αφορά την παρατεθείσα νομολογία που αφορά τον κανονισμό 3/58, το σημαντικό στοιχείο μου φαίνεται να είναι ότι αυτή αφορά ζητήματα ασφαλίσεως ατυχημάτων και ασφαλίσεως ασθένειας και ότι ο σκοπός υπήρξε σαφής προκειμένου να εξασφαλιστεί ότι η επέκταση που προαναφέρθηκε γίνεται χάριν των δικαιούχων ή εν πάση περιπτώσει δεν τους θίγει. Αντίθετα, στην υπό κρίση υπόθεση πρόκειται για ασφάλεια συντάξεως επιζώντων και για διάταξη αποβλέπουσα στον περιορισμό του δικαιώματος.

Περαιτέρω, είναι δύσκολο να καταλήξει κανείς στο συμπέρασμα, βάσει των προπαρατεθεισών διατάξεων του κανονισμού 1408/71, ότι ο κανονισμός καλύπτει γενικά όλους τους εργαζομένους ασχέτως του αν αυτοί διακινούνται ή όχι εντός της Κοινότητας. Πράγματι, αυτό θα υπερέβαινε προδήλως τους σκοπούς και τα όρια του άρθρου 51 της Συνθήκης ΕΟΚ, σύμφωνα με το οποίο τα συστήματα κοινωνικής ασφαλίσεως πρέπει να συντονίζονται απλώς και μόνο για να εξασφαλίζουν την ελεύθερη κυκλοφορία των εργαζομένων. Ο πλέον πιθανός λόγος για τη γενική διατύπωση που χρησιμοποιείται είναι ότι δεν οδηγούν όλες κατ' ανάγκη οι μετακινήσεις των εργαζομένων στην εφαρμογή της νομοθεσίας περισσοτέρων του ενός κρατών μελών. Πρέπει π.χ. να λαμβάνονται υπόψη περιπτώσεις κατά τις οποίες η διέλευση των συνόρων έγινε πριν από την πρώτη πρόσληψη σε εργασία μετά το πέρας της εκπαιδεύσεως ή στις περιπτώσεις κατά τις οποίες η αρχή του άρθρου 13, παράγραφος 2 (α) — η προτεραιότητα της νομοθεσίας του κράτους απασχολήσεως — δεν έχει εφαρμογή. Δεν χωρεί αμφιβολία ότι η εν λόγω διατύπωση υιοθετήθηκε για καταστάσεις τέτοιας φύσεως, που αφορούν πράγματι τους κατά κυριολεξία διακινουμένους εργαζομένους.

Για τους λόγους αυτούς, προσανατολίζομαι να ερμηνεύσω το άρθρο 79, παράγραφος 3, του κανονισμού 1408/71, υπό την έννοια ότι αφορά παροχές ορφανών μόνον οσάκις οι εν λόγω παροχές επηρεάζονται άμεσα ή έμμεσα από τη διακίνηση του γονέα και δεν έχει εφαρμογή επί ορφανών τα οποία, για άλλους λόγους, έχουν δικαιώματα βάσει των διατάξεων περισσοτέρων του ενός κρατών μελών.

Δεδομένου ότι στην περίπτωση της κύριας δίκης η αναστολή της ορφανικής συντάξεως στηρίζεται αποκλειστικά στο κοινοτικό δίκαιο — ο REICHSVERSICHERUNGSORDNUNG (Κώδικας κοινωνικής ασφαλίσεως του REICH) και ο BUNDESKINDERGELDGESETZ (ομοσπονδιακός νόμος περί επιδομάτων για εξαρτώμενα τέκνα) δεν αποκλείουν προδήλως σώρευση της ορφανικής συντάξεως και του γερμανικού επιδόματος εξαρτώμενων τέκνων, ενώ φαίνεται επίσης δυνατή η μεταφορά ορφανικής συντάξεως σύμφωνα με το REICHSVERSICHERUNGSORDNUNG — αυτό δεν έχει ως αποτέλεσμα ότι η μη καταβολή της γερμανικής ορφανικής συντάξεως, διότι ακριβώς η εν λόγω διάταξη του κοινοτικού δικαίου είναι άσχετη με το θέμα, δεν μπορεί να είναι νόμιμη.

2. Πάντως, δεν θα ήθελα να παραμείνω σ' αυτό και μόνο το συμπέρασμα. Αντίθετα, θα ήθελα να εξετάσω βαθύτερα τα υποβληθέντα ερωτήματα, για την περίπτωση που το βάσιμο του συμπεράσματός μου θα ετίθετο σε αμφιβολία ή για την περίπτωση που θα έπρεπε να γίνει δεκτό ότι ο πατέρας ή ο πατριός των αιτούντων είναι διακινούμενοι εργαζόμενοι μεταξύ των εν λόγω κρατών μελών. Σχετικά, θεωρώ σκόπιμο να εξετάσω πρώτα το ερώτημα κατά πόσο πρέπει να αποκλείεται αναστολή λόγω της ανομοιομορφίας των εν λόγω παροχών, διότι, σε περίπτωση καταφατικής απαντήσεως στο ερώτημα αυτό, καθίσταται περιττή η εξέταση των λοιπών ερωτημάτων.

Είναι σαφές ότι οι εν λόγω παροχές δεν έχουν καμιά ομοιότητα. Με τις παρατηρήσεις της, η Ιταλική Κυβέρνηση το έχει επίσης παρατηρήσει, αναφερόμενη στους ορισμούς του άρθρου 1, του κανονισμού 1408/71. Είναι επομένως σαφές ότι, στην περίπτωση οικογενειακών επιδομάτων, είναι δύο τουλάχιστον τα ενδιαφερόμενα πρόσωπα· το ίδιο το μέλος της οικογένειας δεν είναι ο έχων δικαίωμα και, για το δικαιούχο, η ύπαρξη άλλης έννομης σχέσης, συνήθως εργασιακής σχέσης, είναι χαρακτηριστική. Στις περιπτώσεις ορφανικών συντάξεων, δικαιούχοι είναι μόνο τα ορφανά και δεν υπάρχει εξάρτηση από υφισταμένη εργασιακή σχέση. Στην πραγματικότητα, οι ορφανικές συντάξεις είναι συντάξεις επιζώντος και δεν θα πρέπει να θεωρούνται στο πλαίσιο του τρίτου κεφαλαίου (συντάξεις γήρατος και θανάτου), χωρίς τη ρητή διάταξη του άρθρου 44, παράγραφος 3.

Βεβαίως, το άρθρο 79 δεν φαίνεται να λαμβάνει υπόψη το στοιχείο αυτό ούτε το γεγονός ότι — όπως υπογράμμισε η Επιτροπή — είναι αδύνατο να διακριθεί οποιοσδήποτε εύλογος λόγος κοινωνικής πολιτικής που να απαγορεύει σώρευση οικογενειακών παροχών και ορφανικών συντάξεων. Το άρθρο αυτό αφορά προδήλως τις παροχές που χορηγούνται σε ορφανά τόσο υπό την ιδιότητά τους αυτή όσο και υπό την ιδιότητα του μέλους της οικογένειας. Όπως φαίνεται να υποδηλώνεται από το ίδιο το κείμενο, στην περίπτωση που τα ορφανά αποκτούν δικαίωμα οικογενειακών παροχών ή επιδομάτων βάσει της νομοθεσίας ενός κράτους μέλους λόγω ασκήσεως επαγγελματικής δραστηριότητας, τα δικαιώματα που στηρίζονται στο άρθρο 77, δηλαδή τα δικαιώματα προς οικογενειακές παροχές για τους δικαιούχους συντάξεως ή τα δικαιώματα προς προσαύξηση ή συμπλήρωμα των συντάξεων αυτών, αφενός, και τα βάσει του άρθρου 78 δικαιώματα, δηλαδή τα δικαιώματα προς οικογενειακά επιδόματα, συμπληρωματικά ή ειδικά επιδόματα που προβλέπονται για τα ορφανά ή οι ορφανικές συντάξεις, αφετέρου, αναστέλλονται.

Όμως, δεν μπορώ να σταματήσω εδώ. Πρέπει να επιδιωχτεί μια ερμηνεία με την οποία να αποφεύγονται οι εντός του συστήματος αντιθέσεις, να επιτρέπει την πραγματική έκφραση του πνεύματος και του σκοπού των διατάξεων, και να λαμβάνει υπόψη τις σημαντικές αρχές που μπορούν να συναχθούν από τη Συνθήκη.

Υπό το πρίσμα αυτό, είναι αδύνατο να μη χορηγηθεί κάποια βαρύτητα στην παρατήρηση της Ιταλικής Κυβερνήσεως κατά την οποία η αρχή της διατηρήσεως του δικαιώματος παροχών, σε περίπτωση μεταφοράς της κατοικίας σε άλλο κράτος μέλος, μπορεί να συναχθεί από το άρθρο 51 της Συνθήκης. Η Ιταλική Κυβέρνηση ορθώς προέβαλε επίσης ότι η σχετική με την κοινωνική ασφάλιση των διακινουμένων εργαζομένων νομολογία φανερώνει πάντοτε τη μέριμνα αποφυγής απωλείας των δικαιωμάτων. Σχετικά, πρέπει να φέρεται κατά νου ότι η δυνατότητα σωρεύσεως διαφόρων δικαιωμάτων προς παροχές υφίσταται για ορφανά που κατοικούν εντός κράτους μέλους, ενώ μια κατά γράμμα ερμηνεία του άρθρου 79 θα οδηγούσε σε απώλεια δικαιώματος γι' αυτά, λόγω της αλλαγής κατοικίας άλλου προσώπου· σχετικά, το γεγονός ότι πρόκειται για δικαίωμα χρηματοδοτούμενο από ασφαλιστικές εισφορές είναι ιδιαίτερα σοβαρό. Εξάλλου, φαίνεται σημαντικό ότι η Ιταλική Κυβέρνηση αναφέρεται στο γεγονός ότι, κατά τη διάταξη του άρθρου 12, σώρευση απαγορεύεται κατ' αρχήν μόνο στην περίπτωση περισσότερων της μιας παροχών της ίδιας φύσης ή όταν υφίσταται σώρευση περισσότερων παροχών στο πρόσωπο ενός δικαιούχου.

Σχετικά, βοηθούν πάρα πολύ οι παρατηρήσεις της Επιτροπής. Απ' αυτές συνάγεται ότι, κατά την ερμηνεία, πρέπει να θεωρείται ότι το άρθρο 79, παράγραφος 3, δεν διέπει παρά μια και μόνη περίπτωση σωρεύσεως (σώρευση με παροχές που χορηγούνται λόγω ασκήσεως επαγγελματικής δραστηριότητας) και ότι μια άλλη περίπτωση (σώρευση με παροχές που χορηγούνται βάσει της κατοικίας) καλύπτεται, από το άρθρο 10, παράγραφος 1, εδάφιο β, του κανονισμού 574/72, περί των τρόπων εφαρμογής του κανονισμού 1408/71, όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό 878/73 (ΕΕ ειδ. έκδ. 05/001, σ. 232). Το άρθρο αυτό έχει ως εξής:

«Το δικαίωμα επί των οικογενειακών παροχών ή επιδομάτων που οφείλονται μόνον κατά τη νομοθεσία ενός κράτους μέλους, κατά την οποία η κτήση του δικαιώματος των παροχών ή επιδομάτων αυτών δεν εξαρτάται από προϋποθέσεις ασφαλίσεως ή απασχολήσεως, αναστέλλεται εφ' όσον κατά τη διάρκεια της ίδιας περιόδου και για το ίδιο μέλος της οικογένειας:

α) (...)

β) οφείλονται παροχές κατ' εφαρμογή των άρθρων 77 και 78 του κανονισμού. Αλλά αν ο δικαιούχος συντάξεως που έχει δικαίωμα παροχών κατά το άρθρο 77 του κανονισμού, ο σύζυγός του ή το πρόσωπο που έχει την επιμέλεια των ορφανών, για τα οποία οφείλονται παροχές κατά το άρθρο 78 του κανονισμού, ασκεί επαγγελματική δραστηριότητα στο έδαφος του εν λόγω κράτους μέλους, το δικαίωμα επί των οικογενειακών επιδομάτων που οφείλονται κατ' εφαρμογή των άρθρων 77 ή 78 του κανονισμού δυνάμει της νομοθεσίας άλλου κράτους μέλους αναστέλλεται· σε αυτή την περίπτωση, ο ενδιαφερόμενος λαμβάνει τις οικογενειακές παροχές ή επιδόματα του κράτους μέλους, στο έδαφος του οποίου κατοικούν τα τέκνα, εις βάρος αυτού του κράτους μέλους, καθώς και, εφ' όσον συντρέχει περίπτωση, παροχές άλλες από τα οικογενειακά επιδόματα που αναφέρονται στα άρθρα 77 ή 78 του κανονισμού, εις βάρος του αρμοδίου κατά την έννοια των άρθρων αυτών κράτους.»

Από τα παραπάνω πρέπει να συναχθεί ότι, υπό τις προαναφερόμενες προϋποθέσεις — δικαίωμα εντός του κράτους κατοικίας ανεξαρτήτως προϋποθέσεων ασφαλίσεως και απασχολήσεως και επαγγελματικής δραστηριότητας του προσώπου που βαρύνεται με τα ορφανά στο έδαφος του κράτους αυτού — τα βάσει του άρθρου 77 δικαιώματα όντως αναστέλλονται, όχι όμως και τα δικαιώματα προς παροχές που δεν χαρακτηρίζονται ως οικογενειακά επιδόματα, συμπεριλαμβανομένων δηλαδή των συντάξεων ορφανών. Είναι, επομένως, κάλλιστα δυνατή η σώρευση ορφανικών συντάξεων εντός του αρμόδιου κράτους κατά το άρθρο 78 με οικογενειακά επιδόματα εντός του κράτους κατοικίας. Πρέπει να συναχθεί το συμπέρασμα ότι το ίδιο ισχύει για το άρθρο 79, παράγραφος 3· επομένως μου φαίνεται απόλυτα σαφές ότι μόνο αυτή η ερμηνεία συμφωνεί με το πνεύμα του και το σκοπό του.

Κατά συνέπεια, σχετικά με τα ερωτήματα του LANDESSOZIALGERICHT καθίσταται σαφές ότι το άρθρο 79, παράγραφος 3, του κανονισμού 1408/1, δεν αποσκοπούσε στο να αποκλείσει μόνο τη σώρευση παροχών της ίδιας φύσης.

3. Όπως έχει προτείνει η Επιτροπή, προσήκει επομένως η ακόλουθη απάντηση στο ερώτημα του LANDESSOZIALGERICHT:

α) Το άρθρο 79, παράγραφος 3, του κανονισμού 1408/71, απαγορεύει τη σώρευση δικαιωμάτων βάσει του άρθρου 78 και του άρθρου 79, παράγραφος 2, του εν λόγω κανονισμού με δικαιώματα προς παροχές ή προς οικογενειακά επιδόματα που γεννώνται από την άσκηση επαγγελματικής δραστηριότητας, όταν η σώρευση των δικαιωμάτων αυτών οφείλεται σε περιστάσεις οφειλόμενες στη μετακίνηση του ασφαλισμένου εργαζομένου εντός της Κοινότητας.

β) Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 79, παράγραφος 3, το δικαίωμα προς πρόσθετα ή ειδικά επιδόματα για ορφανά ή προς συντάξεις ορφανών κατά την έννοια του άρθρου 78 αναστέλλεται μόνο κατά το μέτρο που σωρεύεται με δικαιώματα της ίδιας φύσης προς παροχές ή οικογενειακά επιδόματα που γεννώνται λόγω της ασκήσεως επαγγελματικής δραστηριότητας.